Gemeente Borne

# Bestuurlijke memo

Nummer
25int06045

| aan | Van | Opsteller | datum |
|---|---|---|---|
| Auditcommissie Gemeenteraad Borne | College van B en W | E. Nijzink | 25-11-2025 |

betreft
Reactie op boardletter

**Portefeuillehouder**
D. Vermorken

**Argumentatie voor aanbieding memo aan de gemeenteraad:**
De accountant verstrekt aan de gemeenteraad een boardletter waarin zij hij bevindingen en aanbevelingen rapporteert naar aanleiding van de interim controle die in september jl. heeft plaatsgevonden. In dit memo geeft het college haar reactie op de bevindingen en aanbevelingen.

Geachte leden van de Auditcommissie,

In september heeft onze accountant Eshuis de jaarlijkse interim controle uitgevoerd. Daarbij kijkt de accountant naar de interne beheersing van processen die relevant zijn voor de totstandkoming van onze jaarrekening. De interim controle leidt er toe dat de accountant een beeld heeft in hoeverre hij bij de jaarrekeningcontrole kan steunen op de administratieve organisatie en interne beheersing in onze organisatie. Met de concept boardletter informeert de account u over de bevindingen en aanbevelingen naar aanleiding van de interim controle. In dit bestuurlijke memo geven wij u onze reactie op de bevindingen en aanbevelingen die de accountant doet. De boardletter en deze reactie worden op 8 december aanstaande besproken in de auditcommissie, in aanwezigheid van de accountant. Na deze bespreking stelt de accountant een definitieve versie op van de boardletter. Wij verzoeken u deze bestuurlijke reactie, na bespreking in uw Auditcommissie, door te geleiden naar de gemeenteraad.

<u>Algemeen beeld</u>
We kunnen ons vinden in het algemene beeld van de rapportage. We constateren dat op verschillende vlakken “de lat hoger wordt gelegd”. Dat betreft zowel de lagere goedkeuringsgrenzen voor getrouwheid / rechtmatigheid als de nieuw BIO 2-normeringen voor informatiebeveiliging. We hebben afgelopen jaar stappen gemaakt in de verbetering van onze interne beheersing. Ook constateren we dat we daarmee nog niet voldoen aan de hogere eisen die aan ons worden gesteld.

Tijdens de interim controle heeft Eshuis 11 processen bekeken. Alle processen zijn qua “opzet en bestaan” als “toereikend” beoordeeld. Er zijn verbetermogelijkheden voor 10 van deze processen. Ten opzichte van 2024 is sprake van een verbetering binnen het proces geautomatiseerde omgeving. Voor zorgbestedingen is de

conclusie gewijzigd van “toereikend” naar “toereikend met verbetermogelijkheden”. De aanleiding hiervoor komt voort uit de lagere goedkeuringsgrens voor getrouwheid. Dit wordt bij de bevindingen nader toegelicht.

Gemeente Borne

Nieuwe / openstaande bevindingen

In 2025 zijn 7 bevindingen uit de boardletter 2024 van opvolging voorzien. Deze zijn daarmee afgerond. Tijdens de interim-controle zijn twee nieuwe bevindingen geconstateerd: aanvullende werkzaamheden op de productieverantwoording voor zorgkosten (Wmo en Jeugd) en het in lijn brengen van het wachtwoordbeleid met de BIO2-norm.

Onderstaand wordt een reactie gegeven op de nieuwe / openstaande bevindingen, waarbij onze reactie cursief is weergegeven. De nummering van de bevindingen correspondeert met de nummering van de bevindingen in de boardletter.

***Procesbeheersing:***

**(2) Inkopen en aanbesteding – tijdig vastleggen contracten inclusief contractwaarden in Facilitor.**
Toelichting: Facilitor betreft de applicatie die ons helpt om tijdig actie te ondernemen als de einddatum van een contract nadert. Daarvoor is het nodig contractwaarden vast te leggen in Facilitor.
*Reactie: bij de kaderstelling 2026 is de keuze gemaakt om de bouwsteen rondom versterken van inkoopcapaciteit niet op te nemen in de begroting 2026. Dat betekent dat deze aanbeveling geen opvolging krijgt in 2026.*

**(3) Grondexploitatie - Ontbrekende tussentijdse analyse op de inschattingen gemaakt in de grondexploitaties.**
Toelichting: de ontwikkelingen binnen de grondexploitaties tonen een niet gelijkmatig verloop. Daardoor is het wenselijk periodiek de begroting en uitgangspunten te monitoren.
*Reactie: jaarlijks wordt een geactualiseerde meerjarenprognose grondexploitaties opgesteld. We houden de begrote baten en lasten actueel op basis van recente inschattingen. Bij de financiële eindejaarswijzigingen worden de baten en lasten tussentijds herijkt.*

**(4) Grondexploitatie – Ontbrekende tussentijdse registratie gewerkte uren ten behoeve van projecten inclusief de grondexploitaties.**
Toelichting: toerekening van personeelskosten aan de grondexploitaties vindt plaats op basis van de begroting. Dit betreft een schatting van de uren per grondexploitatie.
*Reactie: op dit moment beschikken we niet over software ten behoeve van tijdregistratie. Doorbelastingen aan grondexploitaties vinden plaats op basis van best mogelijke schatting. We onderzoeken in het kader van projectmatig werken in bredere zin welke software ons kan helpen voor een goede urentoerekening aan activiteiten.*

**(5) Uitkeringen Participatiewet en BBZ – Geen (opvolging geven aan) rapportages uitbesteedde taken.**
Toelichting: de uitvoering van sociale uitkeringen is belegd bij gemeente Hengelo. Per kwartaal stellen zij een managementrapportage op.
*Reactie: de managementrapportage wordt besproken in periodiek ambtelijk/bestuurlijk overleg met gemeente Hengelo.*

**(6) Fraude- en corruptiebeheersing – Het anti-fraude en –corruptieprogramma en de omgang met integriteitsmeldingen kan verder worden versterkt.**
Toelichting: dit betreft het handelen van medewerkers van gemeente Borne (in loondienst / ingehuurd).
*Reactie: we werken aan beleid/richtlijnen over nevenfuncties, privacy, misstanden/omgangsvormen en integriteit, waarmee invulling wordt gegeven aan fraude- en corruptiebeheersing. We verwachten dat dit beleid in 2026 kan worden vastgesteld.*

**(8) Factuurverwerking en betalingen – Betaaladvieslijsten kunnen nog gemanipuleerd worden alvorens deze ingelezen worden in de betaalapplicatie.**
Toelichting: Dit betreft betalingsopdrachten vanuit I-Financiën die worden ingelezen in de BNG applicatie.
*Reactie: we hebben voorbereidingen getroffen voor een koppeling waarmee betaalbestanden rechtstreeks vanuit I-Financiën in de BNG-applicatie worden ingelezen. Deze wordt in het 1e kwartaal van 2026 in gebruik genomen.*

**(12) Zorgbestedingen WMO en Jeugd – Aanvullende controles op zorgaanbieders zijn nodig om onzekerheden terug te brengen.**
Toelichting: kosten voor zorg vanuit WMO / Jeugdwet waarbij de zorgaanbieder geen productieverantwoording/accountantsverklaring overhandigt wordt door onze accountant als onzekere kosten aangemerkt bij de jaarrekeningcontrole.
*Reactie: we gaan aanvullende werkzaamheden uitvoeren waarmee de onzekerheid kan worden weggenomen voor zorgaanbieders die geen productieverantwoording en accountantsverklaring aanleveren. Op 29 september jl. heeft een overleg plaatsgevonden tussen Eshuis en gemeente Borne welke acties worden gedaan. Dit betreft onder andere: prestatielevering, clienttevredenheid, klachten en tijdigheid declaraties. We houden hierbij rekening met de hoeveelheid tijd die dit kost in relatie tot wat het aan beperking van onzekerheid bij de jaarrekeningcontrole oplevert.*

***IT-audit***

**(1) Toegangsbeheer - Wij constateren voor I-Financiën dat er grote stappen zijn gezet gedurende 2025 in de vorm van de totstandkoming van gecombineerde autorisatie- en functiescheidingsconflictenmatrix. Deze is voor ZorgNed echter nog niet aanwezig. Daarnaast geldt voor I-Financiën dat in de review die is uitgevoerd er niet wordt gekeken naar daadwerkelijke rechten in de applicatie.**
Toelichting: dit betreft de koppeling van rechten aan rollen en rollen aan gebruikers binnen verschillende bedrijfskritische applicaties.
*Reactie: Inmiddels is een functiescheidingsconflictenmatrix opgesteld voor Zorgned. We onderkennen het belang van een functiescheidingsconflictenmatrix en gaan dit in 2026 uitrollen naar de overige bedrijfskritische applicaties. Voor de review van I-Financiën leggen we voortaan zichtbaar vast wat de rechten per rol zijn.*

**(2) Wijzigingsbeheer - Er is geen wijzigingsbeleid dan wel zichtbaar testprotocol rondom het testen en goedkeuren van patches tot iFinanciën, voordat installaties plaatsvinden op de productieomgeving. Voor ZorgNed stellen wij vast dat er verbeteringen hebben plaatsgevonden, maar dat ZorgNed nog steeds updates installeren die niet zijn getest door en namens de gemeente Borne. Men steunt met name op haar (SAAS) leveranciers, welke echter niet beschikken over certificering die een dergelijk vertrouwen rechtvaardigen.**
Toelichting: deze bevinding gaat over de standaard werkwijze waarop een nieuwe versie van software wordt getest alvorens deze wordt geïnstalleerd. Bij de leverancier wordt het bestaan en de werking van een dergelijk protocol getoetst in de ISAE 3402 certificering.
*Reactie: we hebben bij ZorgNed aangegeven dat een ISAE 3402 verklaring nodig is. Niet alleen vanuit onze organisatie maar ook vanuit andere gemeenten is dit signaal afgegeven. Zorgned is voornemens dit te realiseren. Voor I-Burgerzaken en Zorgned is er een testprotocol en testplan opgesteld. Dit testprotocol en testplan gaan we in 2026 uitrollen voor de bedrijfskritische applicaties.*

**(3) Leveranciersmanagement - Het toezicht op het beheer van de dienstverlening door een derde partij bij de gemeente Borne dient te worden verbeterd. Met name rond de uitbestede dienstverlening vanuit PinkRoccade en ZorgNed.**
Toelichting: dit gaat over de wijze waarop gemeente Borne toetst of de leverancier de afspraken in het contract nakomt.
*Reactie: de functioneel applicatiebeheerders voeren hierover het gesprek met de leverancier. Wij onderzoeken of contractmanagement door een functionaris in een wat meer onafhankelijker positie meerwaarde heeft voor gemeente Borne.*

**(4) Wijzigingsbeheer - Per augustus 2025 hebben 28 servers nog een besturingssysteem welke niet meer wordt ondersteund en daarmee zijn deze servers kwetsbaar, indien niet gebruik wordt gemaakt van de extended support.**
Toelichting: dit betreft objecten die worden ingezet voor de migratie naar de nieuwe hyper-V clusteromgeving.
*Reactie: na migratie van onze automatisering naar gemeente Hengelo vervalt deze kwetsbaarheid. We zoeken uit of we tot die tijd gebruik kunnen maken van extended support (beveiliging updates).*

**(5) Toegangsbeheer – Het indienstproces voor het verschaffen van rechten tot I-Financiën verdient verbetering.**
Toelichting: Op dit moment worden rechten in I-Financiën gekoppeld aan een gebruiker.
*Reactie: we gaan rollen (set rechten per standaardrol) aanmaken, waarna de rol aan de gebruiker kan worden gekoppeld. Dit maakt het ook mogelijk volgens de autorisatiematrix en conflictenscheidingsmatrix te werken.*

**(6) Toegangsbeheer - Het wachtwoordbeleid binnen zowel I-Financiën als Windows AD dient in lijn te worden gebracht met BIO2 beheersingsmaatregel 5.17.01.**
Toelichting: dit betreft het wachtwoord beleid van de netwerkomgeving als van de applicatie I-Financiën.
*Reactie: we erkennen het belang van toepassing van multi factor authentication (MFA) op de netwerkomgeving. We gaan bezig met het voorbereiden van deze wijziging. Hiervoor is het nodig dat alle gebruikers over een authenticator-app beschikken, en we bepalen op welke wijze Citrix wordt benaderd.*